

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP139/2007
din 21.06.2007

asociațiilor de economii și împrumut

Publicat : 03.08.2007 în MONITORUL OFICIAL Nr. 112-116 art. 506 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

[*LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23*](#)

Notă:

În cuprinsul legii:

1) cuvintele „filială și reprezentanță”, „filială sau reprezentanță”, „filială și/sau reprezentanță”, „filială/reprezentanță”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „sucursală” ;

2) În cuprinsul legii, cuvintele „filială”, „reprezentanță”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „sucursală” la forma gramaticală corespunzătoare prin [*LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23*](#)

[*LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23*](#)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul și obiectul prezentei legi

(1) Prezenta lege are ca scop protecția drepturilor și intereselor legale ale membrilor asociațiilor de economii și împrumut.

(2) Prezenta lege are ca obiect reglementarea relațiilor ce reies din exercitarea dreptului persoanelor la libera asociere prin constituirea de asociații de economii și împrumut.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică asociațiilor de economii și împrumut.

(2) Asupra asociațiilor de economii și împrumut nu se extinde acțiunea legilor și altor acte normative care reglementează activitatea băncilor și asociațiilor obștești.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni principale:

administrare a riscurilor - proces concentrat pe analiza profilului de risc al asociației, prin care administratorii trebuie să identifice, să evalueze, să înregistreze și să monitorizeze sistematic riscurile ce pot afecta îndeplinirea obiectivelor și realizarea performanțelor planificate, precum și să elaboreze măsuri de diminuare a probabilității și/sau impactului riscurilor aferente activităților desfășurate;

administrator - membru al consiliului, membru al comisiei de cenzori, director executiv, contabil-șef, conducător al sucursalei, membru al comitetului de creditare, precum și alte persoane abilitate, conform legislației sau statutului asociației de economii și împrumut, să-și asume obligații, de sine stătător sau împreună cu alții, în numele și în contul asociației;

asociație națională centrală a asociațiilor de economii și împrumut (denumită în continuare asociație centrală) - asociație de economii și împrumut ai cărei fondatori și membri sînt toate asociațiile de economii și împrumut și care, în activitatea sa, se conduce de prezenta lege;

asociație de economii și împrumut, denumită în continuare *asociație*, - organizație necomercială cu statut juridic special, constituită benevol de persoane fizice și juridice, asociate pe principii comune, care acceptă de la membrii săi depuneri de economii, le acordă acestora împrumuturi, precum și alte servicii financiare, în conformitate cu categoria licenței pe care o deține;

autoritate de supraveghere - Banca Națională a Moldovei;

rezervă instituțională - fonduri proprii pe care asociația trebuie să le dețină și să le mențină în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale autorității de supraveghere;

depunere de economii - sumă de bani, depusă în asociație de către membrul acesteia pe baza contractului în scris, pe termen stabilit sau la vedere, cu sau fără dobîndă, care urmează a fi restituită la scadență sau la cerere;

fond de lichidități - fond constituit, în scopul asigurării centralizate cu lichidități a asociațiilor, din mijloace ale asociațiilor care acceptă de la membrii lor depuneri de economii, precum și din mijloace financiare disponibile pentru investiții de care dispun asociațiile, în mărimea și în modul stabilite de autoritatea de supraveghere;

fond de stabilizare - fond de mijloace bănești centralizat în scopul acordării de asistență asociațiilor, constituit, gestionat și utilizat conform actelor normative ale

autorității de supraveghere;

măsură de stabilizare - măsură aplicată de autoritatea de supraveghere față de asociație în scopul înlăturării încălcărilor și neajunsurilor depistate, precum și în scopul îmbunătățirii situației existente.

Articolul 4. Scopul, principiile și particularitățile

activității asociației

(1) Asociația are ca scop sprijinirea activităților legale ale membrilor săi în vederea îmbunătățirii condițiilor economice și sociale ale acestora prin acordarea serviciilor specificate la art.7.

(2) Principiile activității asociației sînt:

a) asocierea benevolă a persoanelor fizice și juridice prin comunitate teritorială, profesională, religioasă sau de interese și libera disociere, în conformitate cu legislația;

b) participarea personală sau prin reprezentant a membrilor ei în organele de conducere și de control, în conformitate cu legislația;

c) egalitatea în drepturi personale nepatrimoniale a membrilor asociației, indiferent de mărimea cotei de membru, inclusiv deținerea de către fiecare membru al asociației a unui singur vot în organele de conducere;

d) accesul egal al membrilor ei la serviciile de acceptare a depunerilor de economii, de acordare a împrumuturilor și la alte servicii oferite în conformitate cu legislația, cu categoria licenței deținute, cu statutul și cu politicile asociației;

e) minimalizarea riscurilor asociației;

f) respectarea cerințelor de creditare responsabilă.

(3) Asociația nu poate avea mai puțin de 50 de membri.

(4) Asociația se constituie pe termen nelimitat, dacă statutul ei nu prevede altfel.

(5) Profitul anual al asociației, în cazul obținerii acestuia, se direcționează, în primul rînd, spre conformarea cu cerința privind rezerva instituțională, stabilită în condițiile art.33, apoi spre rezervele asociației, în conformitate cu prezenta lege, cu actele normative ale autorității de supraveghere și cu statutul asociației.

Capitolul II

ASOCIAȚIA

Articolul 5. Denumirea și sediul asociației

(1) Denumirea deplină a asociației va conține în mod obligatoriu sintagma "Asociația de Economii și Împrumut" sau abrevierea "A.E.Î.".

(2) Organele de conducere ale asociației activează la sediul acesteia.

Articolul 6. Organele de conducere și de control

ale asociației

(1) Organele de conducere ale asociației sînt:

a) adunarea generală a membrilor ei;

b) consiliul;

c) directorul executiv.

(2) Organul de control al asociației este comisia de cenzori.

Articolul 7. Serviciile acordate de asociație

(1) Asociația, în funcție de categoria licenței deținute, poate oferi membrilor săi următoarele servicii:

1) acordarea de împrumuturi;

2) acceptarea următoarelor tipuri de depuneri de economii:

a) la termen;

b) la vedere;

3) acordarea de servicii aferente împrumuturilor;

4) acordarea de consultații;

5) acordarea altor servicii, cu acordul scris al autorității de supraveghere.

(2) Asociația poate investi mijloacele sale bănești, neutilizate la acordarea împrumuturilor, doar în depozite bancare, în valori mobiliare de stat și/sau în fondul de lichidități, în conformitate cu legislația și politica de investiții aprobată de consiliu.

(3) La îndeplinirea activităților specificate la alin.(1) și (2), asociația este obligată să respecte cerințele și limitele stabilite de autoritatea de supraveghere.

(4) Asociația nu are dreptul să acorde alte servicii financiare sau servicii de alt gen, să încalce condițiile de licențiere, precum și să efectueze activități comerciale sau de producție, altele decît cele stabilite în licența deținută și care reies nemijlocit din acestea.

Articolul 8. Normele de prudență financiară

(1) Autoritatea de supraveghere stabilește normele de prudență financiară, aplicate tuturor asociațiilor licențiate, în scopul protecției intereselor membrilor acestora, prevenirii, controlului și gestionării riscurilor asociațiilor și ale întregului sistem.

(2) Asociațiile sînt obligate să respecte normele de prudență financiară, stabilite de autoritatea de supraveghere pentru fiecare categorie de licență deținută, norme care se referă cel puțin la cerințele privind:

- a) rezerva instituțională;
- b) limitele maxime la acordarea împrumuturilor;
- c) lichiditatea, corespunderea scadențelor și ratelor dobînzilor aferente creanțelor și datoriilor;
- d) evaluarea și clasificarea activelor, formarea provizioanelor pentru acoperirea pierderilor din împrumuturi;
- e) achitarea și menținerea nivelului minim al investițiilor și contribuțiilor în fondul de lichidități și, respectiv, în fondul de stabilizare;
- f) stabilirea procedurilor interne și a evidențelor operative privind identificarea, înregistrarea și administrarea riscurilor;
- g) evaluarea bonității membrului debitor persoană fizică care intenționează să beneficieze sau beneficiază de serviciile asociației de economii și împrumut pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau de cea profesională.

(3) Toate operațiunile de acordare a împrumuturilor și de acceptare a depunerilor de economii vor fi documentate prin contracte corespunzătoare semnate de părți, ce vor reflecta clar sumele, termenele, ratele dobînzilor și alte condiții necesare, în conformitate cu prevederile legislației și cu politicile respective ale asociației.

(3¹) Anterior încheierii unui contract de împrumut, asociația de economii și împrumut evaluează bonitatea membrului debitor persoană fizică în conformitate cu normele de prudență financiară aprobate de autoritatea de supraveghere.

(3²) La evaluarea bonității membrului debitor persoană fizică, asociația de economii și împrumut evaluează capacitatea acestuia de a-și asuma o anumită obligație în temeiul contractului de împrumut pe care ar putea să și-o onoreze împreună cu obligațiile de împrumut deja asumate.

(3³) Evaluarea bonității membrului debitor persoană fizică are drept scop:

- a) prevenirea oricăror întârzieri în efectuarea plăților, a nerambursării împrumutului sau a întârzierilor în exercitarea dreptului de gaj;
- b) neadmiterea în procesul de creditare a depășirii nivelului maxim admis al gradului de îndatorare a membrilor asociației, respectându-se cerințele prevăzute de autoritatea de supraveghere;
- c) asigurarea rambursării împrumutului din venitul debitorului, și nu prin recuperarea forțată a acestuia din contul bunului gătat sau din contul modificărilor valorii bunului gătat, sau din contul altor active ale debitorului.

(4) Organele de conducere și de control ale asociației au obligația de a înștiința fără întârziere autoritatea de supraveghere despre orice încălcare a normelor de prudență financiară.

Articolul 9. Drepturile și obligațiile asociației

(1) Asociația este în drept:

- a) să dispună de patrimoniul său;
- b) să dobândească și să exercite în nume propriu drepturi patrimoniale și nepatrimoniale;
- c) să-și asume obligații;
- d) să ia împrumuturi de la asociația centrală, precum și de la alți creditori, cu excepția persoanelor fizice;
- e) să achiziționeze active ale altei asociații, inclusiv ale asociației centrale;
- f) să se prezinte în calitate de reclamant sau pîrît în instanța judecătorească.

(2) Asociația este obligată să activeze în conformitate cu legislația, cu statutul și cu regulamentele interne, inclusiv:

- a) să ofere, la solicitarea membrilor, informații privind activitatea sa, în conformitate cu prezenta lege și cu statutul său;
- b) să prezinte, în conformitate cu Legea contabilității, cu standardele de contabilitate și actele normative ale autorității de supraveghere, situații financiare și rapoarte specifice, alte documente, informații și date despre activitatea sa;
- c) în cazul acceptării depunerilor de economii de la membrii săi, să participe la constituirea fondului de lichidități și a fondului de stabilizare, în mărimea și în modul stabilite de autoritatea de supraveghere;
- d) să permită personalului autorității de supraveghere și administratorilor insolvenței accesul în sediul asociației și în sucursale și să coopereze cu ei;

[Art.9 al.(2), lit.d) modificată prin LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23]

- e) să execute actele normative ale autorității de supraveghere și să asigure implementarea măsurilor de stabilizare.
- f) să devină membru al asociației centrale.

Articolul 10. Restricții în activitatea asociației

Asociația nu este în drept:

- a) să acorde servicii persoanelor care nu sînt membri ai asociației;
- b) să desfășoare activități sau operațiuni în străinătate;
- c) să acorde servicii sau să efectueze investiții, conform art.7, în valută străină;
- d) să efectueze investiții, altele decît cele menționate la art.7 alin.(2);
- e) să accepte depuneri de economii pentru rambursarea datoriilor asociației, inclusiv a creditelor și împrumuturilor primite de aceasta.
- f) să atragă depuneri dacă nu deține tipul de licență respectiv sau dacă asociația se află în proces de insolabilitate;
- g) să condiționeze încheierea contractelor de acordare a împrumuturilor sau acceptare a depunerilor de economii cu membrii săi de cerința de a utiliza alte tipuri de servicii prevăzute de prezenta lege;
- h) să aplice rata dobânzii de împrumut anuală specificată în contractul de împrumut dacă aceasta depășește 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de împrumut depășesc 0,04% din valoarea totală a împrumutului pentru termenul de utilizare efectivă a acestuia, în cazul împrumutului acordat membrului debitor persoană fizică care intenționează să beneficieze sau beneficiază de serviciile asociației de economii și împrumut pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau de cea profesională;
- i) să stabilească costul total al împrumutului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată) mai mare decît valoarea debursată conform contractului respectiv pentru membrul debitor persoană fizică care intenționează să beneficieze sau beneficiază de serviciile asociației de economii și împrumut pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau de cea profesională, împrumut care nu este destinat achiziționării, construcției sau renovării (modernizării) unei locuințe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligației de plată a împrumutului respectiv.

Articolul 11. Răspunderea asociației și a membrilor ei

(1) Asociația răspunde pentru obligațiile sale cu întreg patrimoniul deținut cu titlu de proprietate.

(2) Membrii asociației nu răspund pentru obligațiile asociației, iar aceasta nu răspunde pentru obligațiile membrilor săi.

Articolul 12. Cerințele față de administratori

(1) Administratorii trebuie să corespundă cerințelor stabilite de actele normative ale autorității de supraveghere privind experiența, studiile, reputația de afaceri, legăturile de rudenie.

[Art.12 al.(1) în redacția LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23]

(2) Administratorii trebuie să fie membri ai asociației. Această cerință nu se referă la directorul executiv, la contabilul-șef al asociației, la conducătorul sucursalei și la administratorul special, care pot să nu fie membri ai asociației. Administratorii încep să își exercite atribuțiile în cazul când se conformează cerințelor prevăzute la alin.(1). Administratorii asociației care deține licența de categoria B sau licența asociației centrale încep să își exercite atribuțiile numai după confirmarea lor în funcție de către autoritatea de supraveghere în conformitate cu procedura stabilită prin actele sale normative. Confirmarea administratorilor menționați în funcțiile respective de către autoritatea de supraveghere se va efectua în termen de 30 de zile calendaristice.

(3) Nu poate fi administrator al asociației persoana care:

a) ocupă altă funcție în aceeași asociație, cu excepția funcției de membru al comitetului de creditare;

b) este administrator al altei asociații, cu excepția persoanelor prevăzute la art. 50¹ alin. (4) și la art.55 alin. (8) și (9);

d) prin legislație sau prin hotărâre a instanței judecătorești, este lipsită de dreptul de a deține funcția respectivă;

e) are antecedente penale nestinse;

f) este supusă unei măsuri de ocrotire judiciare sub forma tutelei;

g) este debitor, cu împrumut expirat mai mult de 90 de zile;

h) este auditor al acestei asociații;

i) deține funcții în organele de conducere ale băncilor sau organizațiilor de creditare nebancare.

(4) Administratorii care au adoptat hotărâri comune ce au prejudiciat interesele asociației poartă față de aceasta răspundere patrimonială solidară în mărimea prejudiciului cauzat.

(5) Autoritatea de supraveghere este în drept să retragă confirmarea în funcție a administratorilor în următoarele cazuri:

a) constatarea temeiurilor prevăzute la alin. (3) și/sau prejudicierea intereselor asociației;

b) nerespectarea prescripțiilor repetate ale autorității de supraveghere privind conformarea la prevederile prezentei legi și/sau ale actelor normative subordonate.

Articolul 13. Conflictul de interese

(1) Asociația trebuie să evite în activitatea sa conflictul de interese.

(2) În cazul apariției conflictului de interese, asociația îl va soluționa în conformitate

cu legislația civilă.

(3) În sensul prezentului articol, conflict de interese este acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, material sau nematerial, al persoanelor, care rezultă din calitatea lor de administratori și din relațiile lor cu persoanele apropiate, aflate în raport de rudenie sau de afinitate de pînă la gradul II inclusiv, sau cu persoane juridice, contravine interesului asociației sau asociației centrale, astfel încît afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea acestora în luarea deciziilor.

(4) Pentru evitarea conflictelor de interese, inclusiv a situațiilor care pot genera conflicte de interese, administratorilor și angajaților asociației le revin următoarele obligații:

a) să nu urmărească un interes financiar sau personal și să acționeze doar în interesul asociației și al membrilor acesteia;

b) să nu ofere împrumuturi din surse proprii membrilor sau să nu accepte depuneri de economii de la membri în nume propriu;

c) să nu utilizeze bunurile ori însemnele (emblema, antetul, ștampila) asociației în scopuri personale și să nu se angajeze în afaceri personale în numele asociației;

d) alte obligații stabilite în Codul de bună conduită în sistemul asociațiilor de economii și împrumut, aprobat de către asociația centrală.

Articolul 14. Confidențialitatea informațiilor

(1) Administratorii și angajații asociației, precedenți și actuali, sînt obligați să păstreze confidențialitatea informațiilor de care au luat cunoștință în procesul exercitării funcțiilor, să nu le utilizeze în scop personal sau al terților și să nu permită acestora accesul la informații, cu excepția dezvăluirii de informații efectuate în conformitate cu alin.(2).

(2) Informațiile confidențiale se dezvăluie autorității de supraveghere, auditorilor interni ai asociației centrale, organelor de urmărire penală, instanțelor judecătorești și organelor de control de stat.

(3) Consiliul asociației va aproba nomenclatorul informațiilor și documentelor confidențiale, modul și nivelul de acces la acestea.

(4) În sensul prezentului articol, asociația este obligată să asigure confidențialitatea și securitatea tuturor faptelor, datelor și informațiilor referitoare la activitatea desfășurată sau aflate la dispoziția sa, care privesc persoana, proprietatea, activitatea, afacerea, relațiile personale sau de afaceri ale membrilor, a informațiilor cu privire la serviciile prestate sau la contractele încheiate cu clienții care beneficiază de servicii sau au beneficiat anterior, inclusiv a celor care au fost obținute în procesul negocierilor ce nu s-au finalizat cu încheierea contractului.

Articolul 15. Păstrarea documentelor și accesul la ele

(1) Asociația este obligată să asigure păstrarea următoarelor documente:

- a) certificatul înregistrării de stat;
- b) licența;
- c) statutul, modificările și completările lui;
- d) regulamentele interne, modificările și completările lor;
- e) politicile asociației;
- f) registrul membrilor și documentele specificate la art. 18 alin. (1);
- g) procesele-verbale ale adunărilor generale ale membrilor asociației, ale ședințelor consiliului și comisiei de cenzori;
- h) ordinele, dispozițiile și rapoartele de activitate ale organelor de conducere și de control;
- i) contractele și acordurile;
- j) documentele primare și cele centralizatoare, situațiile financiare, rapoartele specifice și dările de seamă fiscale și statistice;
- k) actele de control ale autorității de supraveghere, rapoartele comisiei de cenzori, rapoartele auditorului și alte acte de control asupra activității sale;
- l) alte documente prevăzute de actele normative, de statut și de regulamentele interne.

(2) Documentele specificate la alin.(1) se păstrează la sediul asociației în următoarele termene:

- a) cele de la lit.a)-f) - permanent;
- b) cele de la lit.g)-k) - 5 ani;
- c) cele de la lit.l) - în termenele prevăzute de actele corespunzătoare.

(3) Asociația asigură accesul reprezentanților autorității de supraveghere și ai altor autorități ale administrației publice, abilitate conform legislației, la documentele indicate la alin.(1).

Articolul 16. Sucursalele

(1) Sucursalele asociației se înregistrează în modul și în condițiile stabilite de legislația cu privire la înregistrarea de stat a întreprinderilor și organizațiilor.

(2) Asociația poate crea numai sucursale pe teritoriul Republicii Moldova, ținând cont de prevederile art.29.

(3) Sucursala desfășoară activitate în baza regulamentelor aferente aprobate de

consiliul asociației.

(4) Sucursala are dreptul să presteze orice servicii permise de licența deținută.

[Art.16 al.(5) abrogat prin LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23]

Capitolul III

MEMBRII ASOCIAȚIEI

Articolul 17. Condițiile de obținere a calității de membru

(1) Membri ai asociației pot deveni persoanele fizice în privința cărora nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei și persoanele juridice care întrunesc următoarele condiții:

a) persoanele fizice sînt cetățeni ai Republicii Moldova sau apatrizi; persoanele juridice sînt înregistrate în Republica Moldova conform legislației și împotriva acestora nu este intentat un proces de insolvabilitate;

b) au fost aprobate de către consiliul asociației;

c) au depus cota de membru în conformitate cu statutul asociației.

(2) Persoana obține calitatea de membru al asociației după adoptarea de către consiliu a hotărîrii privind primirea sa în asociație și după achitarea cotei de membru.

Articolul 18. Cererea de primire în asociație

(1) Cererea de primire în asociație este individuală. La cerere se vor anexa copiile de pe:

a) actul de identitate - în cazul persoanei fizice;

b) extrasul din Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor - în cazul persoanei juridice înregistrate de organul înregistrării de stat și certificatul de înregistrare în Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier) - în cazul gospodăriilor țărănești (de fermier);

c) alte documente prevăzute de statut.

(2) Cererea de primire în asociație se depune la sediul acesteia sau în orice sucursală a ei. Consiliul asociației va examina cererea la ședința imediat următoare, adoptînd hotărîrea privind primirea sau refuzul de primire în asociație.

Articolul 19. Drepturile membrului asociației

(1) Membrul asociației este în drept:

a) să participe la activitățile asociației, să aleagă și să fie ales în consiliul asociației

sau în comisia de cenzori;

b) să participe la adunările generale ale membrilor asociației personal sau prin intermediul reprezentantului său împuternicit prin procură, eliberată în modul stabilit de legislație;

c) să primească de la administratori informații, date și documente privind activitatea asociației, în termenele și în modul prevăzute de statut;

d) să beneficieze de serviciile asociației.

(2) Membrul asociației beneficiază și de alte drepturi prevăzute de legislație și de statutul asociației.

(3) Încălcarea drepturilor membrilor asociației poate fi atacată în organele de conducere ale asociației, în autoritatea de supraveghere sau în instanța judecătorească.

Articolul 20. Obligațiile membrului asociației

Membrul asociației este obligat:

a) să execute prevederile prezentei legi, ale statutului și ale regulamentelor interne ale asociației;

b) să informeze asociația despre orice modificare a datelor proprii introduse în registrul membrilor asociației;

c) să nu întreprindă acțiuni ce ar putea prejudicia asociația.

Articolul 21. Cota de membru

(1) Mărimea cotei de membru este stabilită de adunarea generală a membrilor asociației.

(2) Membrii asociației nu își păstrează dreptul asupra cotei de membru pe care au depus-o.

(3) Diferențierea mărimii cotei de membru în funcție de serviciile acordate membrilor, precum și a mărimii cotei membrilor persoane fizice și membrilor persoane juridice, se interzice.

Articolul 22. Răspunderea pentru nerambursarea

împrumutului și/sau neplata dobânzii

aferente la scadență

(1) În cazul în care membrul nu restituie la scadență împrumutul acordat de asociație, nu plătește dobânda și alte sume aferente împrumutului în conformitate cu contractul de împrumut, pierderile cauzate asociației sînt acoperite succesiv:

a) din contul gajului și al altor forme de garanții pentru împrumutul acordat membrului, conform legislației și contractului de împrumut;

b) din contul dobânzilor la depunerile de economii;

c) din contul depunerilor de economii;

d) din alt patrimoniu al membrului, în temeiul hotărîrii arbitrajului sau a judecării.

(2) În cazul în care asociația a acordat un împrumut cu încălcarea prevederilor prezentei legi și a normelor de prudență financiară, debitorul, împreună cu administratorii care, știind de faptul încălcării, au adoptat decizia de acordare a împrumutului respectiv, poartă răspundere solidară în fața asociației pentru soldul nerambursat la scadență al împrumutului și/sau neplata dobânzii aferente, cu excepția administratorilor care au votat împotriva și opinia lor a fost consemnată separat în procesul-verbal al ședinței respective.

(3) În cazul în care asociația a încălcat prevederile art.10 lit. h) și i), aceasta are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale debursate conform contractului de împrumut, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată). Prezentele prevederi se aplică inclusiv în cazul în care asociația a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de împrumut.

Articolul 23. Încetarea calității de membru

(1) Calitatea de membru al asociației încetează prin retragere, excludere, deces al persoanei fizice, reorganizare sau lichidare a persoanei juridice și prin lichidare a asociației.

(2) Membrul poate fi exclus din asociație, în temeiul hotărîrii consiliului, pentru nerespectarea prevederilor art.20, sau alin. (4) din prezentul articol în conformitate cu procedura prevăzută de statutul asociației.

(3) Excluderea membrului debitor din asociație nu-l exonerează pe acesta de răspunderea pentru nerambursarea împrumutului și/sau neplata dobânzii aferente la scadență.

(4) Consiliul asociației este în drept să retragă calitatea de membru dacă persoana în cauză mai mult de 3 ani nu a participat la adunările generale ordinare consecutive. Decizia de retragere se comunică membrului asociației prin scrisoare recomandată, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii deciziei. În termen de 3 luni de la data primirii deciziei, membrul exclus este în drept să solicite consiliului asociației restabilirea calității de membru.

Articolul 24. Registrul membrilor asociației

(1) Asociația este obligată să țină registrul membrilor săi.

(2) Registrul membrilor se ține în conformitate cu prezenta lege, cu statutul și cu regulamentele interne ale asociației.

(3) Registrul membrilor asociației va conține:

- a) denumirea deplină a asociației și sediul acesteia;
- b) numele, prenumele și domiciliul membrului persoană fizică;
- c) denumirea, numărul unic de identificare, adresa juridică a membrului persoană juridică;
- d) alte date stabilite în statut.

(4) La registru se anexează documentele specificate la art.18 alin.(1).

(5) Directorul executiv sau, în cazul în care directorul executiv nu a fost numit, consiliul este responsabil de ținerea registrului membrilor asociației și este obligat să elibereze extrasul din registru în termen de 5 zile de la data depunerii solicitării în scris.

Capitolul IV

CONSTITUIREA ȘI ÎNREGISTRAREA

DE STAT A ASOCIAȚIEI

Articolul 25. Constituirea asociației

(1) Asociația se constituie prin hotărâre a adunării de constituire.

(2) Adunarea de constituire a asociației se ține pe principii benevole, la ea pot participa persoane fizice și juridice care corespund prevederilor art.17 alin.(1) lit.a).

(3) Adunarea de constituire:

- a) hotărăște asupra constituirii asociației;
- b) aprobă statutul asociației;
- c) aprobă prima componentă a consiliului, pe un termen de 2-4 ani, astfel încât să se respecte prevederile art.41 alin.(2), și componenta comisiei de cenzori a asociației;
- d) stabilește persoana (persoanele) împuternicită să reprezinte asociația la înregistrarea acesteia;
- e) soluționează alte probleme privind inițierea activității asociației.

(4) Documentele de constituire ale asociației sînt:

- a) procesul-verbal al adunării de constituire, la care se anexează lista fondatorilor cu semnăturile acestora;
- b) statutul.

(5) Procesul-verbal al adunării de constituire și statutul se semnează de către

președintele și secretarul adunării de constituire.

Articolul 26. Statutul asociației

(1) În statutul asociației se va indica:

a) denumirea asociației;

b) sediul asociației;

c) scopul și principiile activității, limitele administrativ-teritoriale în care asociația este autorizată să activeze în conformitate cu categoria de licență pe care o deține (o solicită);

d) genurile de activitate permise conform art.29;

e) numele, prenumele, domiciliul, data nașterii, cetățenia și alte date din actele de identitate ale fondatorilor;

f) condițiile și modul de admitere în asociație, modul de retragere și de excludere a membrilor ei;

g) mărimea cotei de membru;

h) modul de formare a patrimoniului, inclusiv a capitalului;

i) drepturile și obligațiile membrilor și ale asociației;

j) modul de desemnare și de revocare a membrilor organelor de conducere și de control ale asociației, precum și a președintelui consiliului asociației;

k) structura și competența organelor de conducere și de control ale asociației;

l) modul de activitate a organelor de conducere și de control, de adoptare a hotărârilor, inclusiv în cazul conflictului de interese;

m) modul de prezentare a informației membrilor asociației și răspunderea administratorilor pentru neprezentarea ei;

n) date privind sucursalele asociației, modul de constituire și de lichidare a acestora;

o) modul și condițiile de reorganizare și de lichidare a asociației.

(2) În statutul asociației pot fi incluse și alte prevederi care nu contravin legislației.

(3) Prevederile statutului asociației care contravin legislației sînt nule.

(4) Modificările și completările la statutul asociației se operează cu avizul autorității de supraveghere, eliberat în conformitate cu art.27 alin.(3).

Articolul 27. Înregistrarea de stat

(1) Asociația se înregistrează în conformitate cu legislația privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

(2) Înregistrarea de stat a asociației se efectuează cu avizul autorității de supraveghere.

(3) Autoritatea de supraveghere stabilește, prin act normativ, procedura de solicitare și de eliberare a avizului, documentele necesare a fi anexate la cererea de eliberare a avizului, temeiurile pentru respingerea cererii și modalitatea de informare a asociației.

Capitolul V

LICENȚIEREA ASOCIAȚIEI

Articolul 28. Licențierea asociației

(1) Asociația înregistrată se supune licențierii în conformitate cu prezenta lege și actele normative ale autorității de supraveghere. Pe toată durata desfășurării activității lor, asociațiile sînt obligate să respecte cerințele stabilite pentru obținerea licenței.

(2) Licența va conține informații privind limitele administrativ-teritoriale în care asociația este licențiată să activeze.

(3) Licența se eliberează pe un termen nelimitat.

(4) Copia licenței va fi afișată la vedere în locul unde asociația este autorizată să activeze și unde poate fi citită de către public.

(5) Taxa pentru eliberarea licenței de categoria A este de 1625 lei, iar taxa pentru eliberarea licenței de categoria B și a licenței pentru activitatea asociației centrale - de 3250 lei. Taxa pentru reperfectarea licenței și/sau pentru eliberarea copiei de pe aceasta constituie 10 la sută din valoarea taxei pentru eliberarea acesteia, dar nu poate depăși 585 de lei, iar taxa pentru eliberarea duplicatului de pe licență constituie 585 de lei.

(6) Taxele pentru eliberarea și reperfectarea licenței, precum și pentru eliberarea copiei sau duplicatului acesteia, se varsă la bugetul de stat.

[Art.28 al.(6) modificat prin LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23]

Articolul 29. Categoriile licenței și condițiile de licențiere

(1) În scopul controlului riscurilor asumate de asociație, se stabilesc următoarele categorii ale licenței de activitate: A, B și licența asociației centrale, acordate de autoritatea de supraveghere. Particularitățile de constituire, licențiere și activitate a asociației centrale sînt stabilite în capitolul XI.

(2) Licența de categoria A poate fi acordată asociației ai cărei membri sînt doar persoane fizice și al cărei scop este prestarea către membrii săi a serviciilor specificate la

art.7 alin.(1) pct.1) și pct.3)-5). Licența este valabilă în limita unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi în care este înregistrată asociația și nu acordă dreptul de instituire a succursalelor pe teritoriul unității menționate.

[Art.29 al.(2) modificat prin LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23]

(3) Licența de categoria B poate fi acordată asociației care a deținut în decurs de cel puțin un an licență de categoria A, valoarea totală a activelor ei fiind de cel puțin 1500000 lei, ai cărei membri sînt persoane fizice și juridice în număr minim de 200 și al cărei scop este prestarea către membrii săi a serviciilor specificate la art.7 alin. (1) pct.1), pct.2) lit. a) și pct.3)-5). Licența este valabilă în limita unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea în care este înregistrată asociația și acordă acesteia dreptul de a institui succursale pe teritoriul unității menționate.

[Art.29 al.(3) modificat prin LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23]

(5) Asociația care deține licență de categoria A sau B poate solicita extinderea teritorială a acțiunii licenței asupra unității administrativ-teritoriale vecine de același nivel sau de nivel inferior, după caz, fără modificarea categoriei licenței deținute. Extinderea acțiunii licenței poate fi aprobată doar asupra unităților administrativ-teritoriale din imediata vecinătate a unității în care este înregistrat sediul asociației solicitante.

(6) Extinderea teritorială a acțiunii licenței, se efectuează prin reperfectare, în conformitate cu art.30. Schimbarea categoriei licenței se efectuează prin eliberarea acesteia în conformitate cu art. 30.

(7) Licența de categoria B poate fi acordată asociațiilor care vor întruni următoarele cerințe minime față de încăperi și față de dotarea tehnică:

a) sediul - încăpere cu suprafața operațională de cel puțin 20 de metri pătrați, amplasată în spații cu destinație nelocativă;

b) necesarul de dotare tehnică: legătură telefonică; safeu; computer cu conectare la rețeaua internet; software pentru ținerea contabilității, adaptat necesităților asociațiilor, cu posibilități de întocmire a situațiilor financiare și rapoartelor specifice, de generalizare (consolidare) a informației financiare și de analiză a acesteia.

Articolul 30. Declarația de eliberare sau cererea

de reperfectare a licenței

(1) Declarația de eliberare sau cererea de reperfectare a licenței va fi depusă în conformitate cu prezenta lege și actele normative ale autorității de supraveghere, anexîndu-se documentele specificate de legislația menționată, cele prevăzute la alin.(2) sau, după caz, cele prevăzute la alin.(3) din prezentul articol.

(2) Asociația va anexa la declarația de eliberare a licenței următoarele documente:

a) business-planul asociației pentru următorii 3 ani de activitate, care va conține informații privind membrii asociației și principiile de asociere, limitele teritoriale și serviciile prevăzute a fi acordate conform licenței solicitate, politicile referitoare la împrumuturi, depunerile de economii, investiții și personal, planul financiar, inclusiv prognoza veniturilor, cheltuielilor și rezultatelor financiare, prognoza fluxului de mijloace bănești, strategia de conformare cu cerința privind rezerva instituțională, managementul riscului de împrumut, inclusiv diversificarea activelor, riscului de lichiditate și riscului ratei dobânzii, sistemul de control intern etc.;

b) copia actului de proprietate, a contractului de locațiune, de comodat sau a altui document ce atestă drepturile reale asupra imobilului în care asociația își va desfășura activitatea;

c) documentele ce confirmă corespunderea asociației prevederilor art. 29 alin. (7) lit. b) - pentru asociația care solicită eliberarea licenței de categoria B.

(3) În cazul depunerii cererii de reperfectare a licenței în baza prevederilor art.29, asociația va anexa documentele specificate la alin.(2) din prezentul articol. În cazul schimbării denumirii și/sau adresei juridice a titularului de licență, la cererea de reperfectare a licenței nu se anexează business-planul asociației.

(4) Autoritatea de supraveghere acceptă declarația de eliberare sau cererea de reperfectare a licenței în cazul în care se constată că:

a) asociația intenționează să activeze în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale autorității de supraveghere;

b) asociația a efectuat toate aranjamentele și a planificat adecvat resursele necesare unei activități sigure, prudente și financiar stabile.

(5) Autoritatea de supraveghere adoptă decizia privind eliberarea/ reperfectarea licenței în termen de 15 zile lucrătoare de la data de primire a declarației/cererii corespunzătoare.

(6) Autoritatea de supraveghere, din oficiu sau la cererea asociației, reperfectează licența în cazul schimbării denumirii străzii, a localității sau a unității administrativ-teritoriale conform actului legislativ sau normativ al autorităților respective. Plata pentru reperfectarea licenței în acest caz nu se percepe.

Articolul 31. Suspendarea licenței

(1) Licența se suspendă printr-o decizie a autorității de supraveghere, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative ale autorității de supraveghere.

(2) Autoritatea de supraveghere va decide asupra necesității suspendării licenței, luând în considerare specificul activității asociației, necesitatea de a evita întreruperea activității, obiectivul asociației, care constă în acordarea continuă de servicii calitative și diverse membrilor ei, precum și necesitatea protejării continue a drepturilor și intereselor

legale ale membrilor. În acest sens, autoritatea de supraveghere va examina posibilitatea aplicării prevederilor art.49 fără a suspenda licența asociației.

(3) Autoritatea de supraveghere poate suspenda licența în temeiul încălcării de către asociație a normelor de prudență financiară și a prevederilor legislației în vigoare.

(4) Autoritatea de supraveghere suspendă licența pe o perioadă determinată de timp, care nu poate depăși 12 luni, stabilește indicații spre executare obligatorie, precum și termenul de prezentare a raportului de înlăturare a încălcărilor. În acest sens, autoritatea de supraveghere poate elabora, de sine stătător sau împreună cu asociația respectivă, un plan de măsuri în vederea înlăturării încălcărilor stabilite și conformării cu legislația.

(5) Decizia privind suspendarea licenței va fi comunicată asociației în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării.

(6) Din data adoptării deciziei de suspendare a licenței, se interzice încheierea sau modificarea contractelor de acordare/restructurare a împrumuturilor, de acceptare a depunerilor de economii, plasarea investițiilor. Totodată, asociația va asigura executarea obligațiilor asumate prin contractele încheiate anterior deciziei de suspendare a licenței.

(7) Reluarea valabilității licenței este condiționată de executarea adecvată a indicațiilor stabilite conform alin.(4). Asociația va întocmi și va prezenta autorității de supraveghere, în termenul stabilit, raportul de înlăturare a încălcărilor, în care vor fi descrise detaliat acțiunile întreprinse. Neprezentarea raportului se consideră neexecutare a actelor normative ale autorității de supraveghere.

(8) Autoritatea de supraveghere va examina în oficiu sau pe teren raportul prezentat și va decide asupra:

a) reluării valabilității licenței, cu sau fără aplicarea măsurilor de stabilizare, în conformitate cu art.49;

b) necesității retragerii licenței.

(9) Decizia respectivă va fi luată în termen de 30 zile lucrătoare de la data primirii raportului și va fi adusă la cunoștința asociației în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării.

[Art.31 al.(9) modificat prin LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23]

Articolul 32. Retragerea licenței

(1) Licența se retrage printr-o decizie a autorității de supraveghere, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative ale autorității de supraveghere.

(2) Temei suplimentar pentru retragerea licenței servește cazul în care:

a) asociația nu a început activitatea pentru care a fost licențiată în decurs de 1 an de la data deciziei privind eliberarea licenței;

b) numărul membrilor asociației, în decurs de 6 luni, este mai mic decât numărul membrilor specificat la art.4 alin.(3) sau, după caz, la art.54 alin.(2);

c) împotriva asociației este intentat un proces de insolvență;

d) asociația solicită retragerea licenței sau renunță expres la aceasta.

[Art.32 al.(2), lit.d) introdusă prin LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23]

(4) Din data adoptării deciziei de retragere a licenței, asociația este obligată să depună la autoritatea de supraveghere, în termen de 10 zile lucrătoare, licența în original și să înceteze orice activitate și operațiuni, cu excepția activităților legate de funcționarea administrativă, să lichideze activele sale și să își onoreze obligațiile.

(5) După retragerea licenței, asociația rămâne subiect al prezentei legi până la lichidarea și radierea ei din Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor.

Capitolul VI

REZERVELE ȘI LICHIDITATEA

Articolul 33. Rezerva instituțională

(1) Rezerva instituțională se constituie din cotele de membru, profitul nerepartizat al anilor precedenți, profitul net al anului de gestiune, diminuat cu pierderea neacoperită a anilor precedenți și cu pierderea netă a anului de gestiune.

(2) Asociația care deține licență de categoria A este obligată să dețină și să mențină rezerva instituțională, în raport cu valoarea activelor la orice dată, după cum urmează:

a) minimum 1% - începând cu anul al doilea de activitate;

b) minimum 2% - începând cu anul al treilea de activitate;

c) minimum 3% - începând cu anul al patrulea de activitate;

d) minimum 4% - începând cu anul al cincilea de activitate;

e) minimum 5% - începând cu anul al șaselea de activitate.

(3) Asociația care deține licență de categoria B este obligată să dețină și să mențină rezerva instituțională, în raport cu valoarea activelor la orice dată, după cum urmează:

a) minimum 2% - începând cu anul al doilea de activitate;

b) minimum 4% - începând cu anul al treilea de activitate;

c) minimum 6% - începând cu anul al patrulea de activitate;

d) minimum 8% - începând cu anul al cincilea de activitate;

e) minimum 10 % - începînd cu anul al șaselea de activitate.

(4) Asociația care deține licență de asociație centrală este obligată să dețină și să mențină rezerva instituțională, în raport cu valoarea activelor la orice dată, după cum urmează:

a) minimum 6 % - începînd cu anul al doilea de activitate;

b) minimum 8 % - începînd cu anul al treilea de activitate;

c) minimum 10 % - începînd cu anul al patrulea de activitate.

Articolul 34. Rezervele

(1) Asociația poate constitui rezerve în conformitate cu statutul și cu hotărârile adunării generale.

(2) Rezervele create în condițiile alin.(1) se utilizează conform statutului sau hotărârilor organelor asociației, de a căror competență ține adoptarea unor atare hotărâri, cu condiția că asociația se conformează cerințelor privind rezerva instituțională stabilite la art.33.

Articolul 35. Lichiditatea

(1) Pentru a satisface cerințele de retragere din conturile de depuneri de economii, fiecare asociație, licențiată să accepte depuneri de economii, va crea și va menține lichiditatea conform cerințelor stabilite de autoritatea de supraveghere.

(2) În scopul îndeplinirii cerințelor de lichiditate, asociația va efectua investiții în fondul de lichidități și în instrumente financiare în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere.

(3) Fondul de lichidități poate fi investit în instrumente financiare în mărimea și în modul stabilite de autoritatea de supraveghere.

Capitolul VII

ORGANELE DE CONDUCERE ȘI DE

CONTROL ALE ASOCIAȚIEI

Articolul 36. Adunarea generală și competența ei

(1) Adunarea generală a membrilor asociației este organul suprem de conducere al acesteia.

(2) De competența exclusivă a adunării generale sînt:

a) aprobarea statutului, a modificărilor și completărilor la acesta;

b) aprobarea regulamentului consiliului asociației, regulamentului comisiei de

cenzori și altor regulamente prevăzute de prezenta lege și de statutul asociației, aprobarea modificărilor și completărilor la acestea;

c) alegerea și revocarea, inclusiv înainte de termen, a membrilor consiliului asociației, comisiei de cenzori și membrilor supleanți;

d) alegerea membrilor comisiei de numărare a voturilor;

e) aprobarea mărimii cotei de membru;

f) adoptarea de hotărâri privind constituirea, pe seama profitului, a altor rezerve decât cele stabilite de legislație și de statut;

g) aprobarea raportului anual al consiliului privind activitatea sa și activitatea asociației, inclusiv privind executarea bugetului, raportului directorului executiv, însoțit de situațiile financiare anuale ale asociației, raportului anual al comisiei de cenzori, însoțit de raportul acesteia privind controlul anual obligatoriu, și raportului auditorului, în cazul efectuării auditului;

h) adoptarea hotărârii privind efectuarea auditului și selectarea organizației de audit;

i) adoptarea hotărârii privind aderarea la asociația centrală și privind retragerea din aceasta;

j) adoptarea hotărârii privind instituirea și lichidarea sucursalelor;

k) adoptarea hotărârii privind reorganizarea sau lichidarea benevolă a asociației, desemnarea lichidatorului (lichidatorilor), aprobarea bilanțului de lichidare a asociației.

l) externalizarea serviciilor de control intern ale asociației către asociația centrală sau o societate de audit.

(3) În competența adunării generale a membrilor pot fi date, prin statutul asociației, și alte atribuții.

(4) Hotărârile adunării generale care contravin legislației, inclusiv actelor normative ale autorității de supraveghere, sînt nule.

(5) Hotărârile adunării generale sînt executorii pentru administratorii, angajații și membrii asociației.

Articolul 37. Convocarea adunării generale

(1) Adunările generale ale membrilor asociației sînt ordinare și extraordinare.

(2) Adunarea generală ordinară a membrilor se convoacă de către președintele consiliului asociației sau directorul executiv, în temeiul hotărârii consiliului, cel puțin o dată pe an. Adunarea generală ordinară anuală are loc nu mai tîrziu de 3 luni de la finele perioadei de gestiune.

(3) Adunarea generală extraordinară se convoacă de către președintele consiliului sau directorul executiv:

- a) la decizia consiliului;
- b) la cererea comisiei de cenzori;
- c) la cererea a cel puțin 10% din membrii asociației;
- d) la cererea autorității de supraveghere.

(4) Consiliul asociației hotărăște asupra datei, orei, locului și ordinii de zi a adunării generale, convocate conform alin.(2) sau alin.(3). Ordinea de zi a adunării generale convocate în baza alin.(3) lit.b)-d) va include chestiunile care reflectă motivele convocării adunării. Consiliul va lua hotărârea privind convocarea adunării generale într-un termen care să nu împiedice executarea prevederilor alin.(5).

(5) Președintele consiliului sau directorul executiv va informa membrii asociației despre convocarea adunării generale, în modul stabilit de statut, cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de convocarea adunării generale. Asociația va asigura informarea membrilor despre data, ora, locul desfășurării și ordinea de zi a adunării generale prin publicarea unui aviz pe panoul informativ al primăriei și asociației și/sau în alt mod stabilit de statut.

Articolul 38. Desfășurarea adunării generale

(1) Adunarea generală este deliberativă dacă sînt înregistrați cel puțin 1/4 din numărul total de membri, dar nu mai puțin de 50 de membri. Înregistrarea membrilor se încheie înainte de începutul adunării.

(2) În cazul în care nu este deliberativă, adunarea generală se convoacă repetat. Data adunării generale repetate se stabilește de consiliul asociației. Membrii asociației vor fi informați despre convocarea adunării generale repetate în modul prevăzut la art.37 alin.(5).

(3) Adunarea generală repetată este deliberativă dacă sînt înregistrați cel puțin 1/8 din numărul total de membri, dar nu mai puțin de 30 de membri ori un număr mai mare de membri prevăzut de statutul asociației.

(4) Hotărârile adunării generale asupra problemelor prevăzute la art.36 alin.(2) lit.a) și k) se adoptă cu votul a cel puțin 2/3 din numărul total al membrilor înregistrați la adunare. În alte probleme, hotărârile se adoptă cu majoritatea simplă de voturi ale membrilor înregistrați la adunare.

(5) Președinte al adunării generale este președintele consiliului, dacă adunarea generală a membrilor nu desemnează o altă persoană.

(6) Adunarea generală va alege comisia de numărare a voturilor în număr de cel puțin 3 persoane. Președinte al comisiei de numărare a voturilor este președintele comisiei de cenzori, dacă adunarea generală nu desemnează o altă persoană. Activitatea comisiei se

consemnează într-un proces-verbal, semnat de toți membrii comisiei, care se anexează la procesul-verbal al adunării generale respective.

(7) Lucrările adunării generale se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președintele și secretarul adunării.

(8) La procesul-verbal al adunării generale se anexează:

- a) hotărîrea privind convocarea adunării generale;
- b) confirmarea înștiințării membrilor privind convocarea adunării generale;
- c) lista membrilor asociației înregistrați la adunare, cu semnăturile respective;
- d) alte documente stabilite în statut sau prin hotărîre a adunării generale.

(9) Președintele consiliului asociației este responsabil de ținerea proceselor-verbale ale adunărilor generale și de evidența lor în registrul respectiv.

(10) Asociația este obligată să asigure accesul membrilor săi la toate materialele pentru ordinea de zi a adunării generale, cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de ținerea ei, prin afișare și/sau punerea acestora la un loc accesibil, cu desemnarea unei persoane responsabile pentru dezvăluirea informației respective, precum și în orice alt mod stabilit de statutul asociației. La cererea oricărui membru sau administrator, asociația este obligată să prezinte extrase și copii de pe documentele menționate la art. 36 alin. (2) lit. g) și de pe alte documente prevăzute de statutul asociației.

Articolul 39. Reprezentarea membrilor la adunarea generală

(1) Statutul asociației poate prevedea reprezentarea membrilor la adunarea generală în conformitate cu legislația.

(2) Membrii asociației pot fi reprezentați la adunarea generală numai de către alți membri ai asociației, nu însă de către membrii consiliului, comisiei de cenzori și directorul executiv, care nu au dreptul să reprezinte membrii asociației.

(3) Un singur reprezentant poate deține cel mult 10 voturi, inclusiv propriul vot, astfel încât numărul de voturi deținute de către un reprezentant să nu depășească 5% din numărul de membri ai asociației.

(4) Reprezentantul va vota pe baza mandatului, semnat de președintele și secretarul adunării, de președintele comisiei de numărare a voturilor și emis pe baza procurii (procurilor) prezentate. Mandatul va conține numele și prenumele membrilor reprezentați și se va anexa la procesul-verbal al comisiei de numărare a voturilor.

(5) Reprezentantul și membrii reprezentați sînt nominalizați în procesul-verbal al adunării generale respective.

Articolul 40. Consiliul și competența lui

(1) Consiliul asociației reprezintă interesele membrilor în perioada dintre adunările generale și exercită, în limitele competenței, conducerea generală și controlul asupra activității asociației. Consiliul se subordonează adunării generale a membrilor asociației.

(2) De competența exclusivă a consiliului asociației sînt:

a) adoptarea hotărîrilor privind convocarea adunărilor generale ordinare și extraordinare;

b) adoptarea hotărîrilor privind primirea și excluderea membrilor din asociație;

c) aprobarea politicilor referitoare la împrumuturi, depunerile de economii, investiții, personal și a altor politici referitoare la activitatea asociației, asumarea responsabilității privind implementarea politicilor și controlul executării lor;

d) desemnarea și revocarea directorului executiv;

e) desemnarea și revocarea membrilor comitetului de creditare;

f) aprobarea contractării creditelor bancare, a garanțiilor bancare, aprobarea transiterii în gaj a bunurilor asociației;

g) adoptarea hotărîrilor de acordare a împrumuturilor, în cazul în care nu au fost desemnați membrii comitetului de creditare;

h) delegarea aprobării împrumuturilor comitetului de creditare sau angajaților asociației, în conformitate cu politica referitoare la împrumuturi;

i) aprobarea și monitorizarea executării bugetului anual;

j) adoptarea hotărîrilor privind utilizarea rezervelor asociației în conformitate cu statutul;

k) aprobarea nomenclatorului informațiilor și documentelor confidențiale, modului și nivelului de acces la acestea;

l) subrogarea membrilor retrași ai consiliului asociației cu membri din rîndul celor supleanți;

m) aprobarea regulamentelor sucursalelor, precum și desemnarea și revocarea conducătorilor acestora;

n) aprobarea business-planului asociației.

(3) În competența consiliului asociației pot fi date, prin statutul asociației și prin regulamentul consiliului, unele atribuții ale adunării generale și ale directorului executiv, cu excepția competențelor exclusive ale adunării generale și ale directorului executiv.

(4) Membrul consiliului nu are dreptul să transmită executarea sarcinilor din

competența sa altei persoane.

Articolul 41. Alegerea consiliului și activitatea lui

(1) Componența numerică a consiliului se stabilește de adunarea generală a membrilor asociației și constă dintr-un număr impar de persoane, dar nu mai puțin de 5.

(2) Membrii consiliului asociației se aleg și se revocă de adunarea generală a membrilor asociației pe termenul prevăzut în statut, dar nu mai mare de 4 ani. Membrii consiliului pot fi realeși de un număr nelimitat de ori. Președintele consiliului se alege și se revocă de adunarea generală a membrilor asociației sau de consiliul acesteia în modul stabilit de statut.

(3) Consiliul se întrunește în ședință ori de câte ori este nevoie, însă cel puțin o dată în trimestru. Lucrările ședinței se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președintele și secretarul ședinței.

(4) Ședința consiliului asociației este deliberativă dacă la ea participă majoritatea membrilor.

(5) Hotărârile consiliului asociației se adoptă cu majoritate simplă de voturi.

(6) Hotărârile consiliului care contravin legislației, inclusiv actelor normative ale autorității de supraveghere, precum și statutului, hotărârilor adunării generale, sînt nule.

(7) Consiliul asociației prezintă adunării generale anuale a membrilor raportul anual privind activitatea sa și activitatea asociației, inclusiv privind executarea bugetului.

(8) Președintele consiliului este responsabil de ținerea proceselor-verbale ale ședințelor consiliului și de evidența lor în registrul respectiv.

(9) Președintele consiliului are următoarele atribuții:

- a) convoacă și conduce ședințele consiliului;
- b) încheie contract individual de muncă cu directorul executiv al asociației;
- c) exercită alte atribuții prevăzute de regulamentul consiliului asociației.

(10) În absența președintelui consiliului, atribuțiile acestuia le exercită unul dintre membrii consiliului asociației.

(11) Împuternicirile consiliului asociației încetează la data:

a) aprobării hotărârii adunării generale a membrilor asociației cu privire la alegerea/realegerea/revocarea membrilor consiliului asociației sau la data indicată în aceasta;

b) expirării termenului stabilit la alin. (2).

Articolul 42. Directorul executiv

(1) De competența directorului executiv al asociației ține gestionarea activității curente a asociației, cu excepția competențelor exclusive ale adunării generale și ale consiliului asociației.

(2) Directorul executiv asigură executarea hotărârilor adunării generale și ale consiliului.

(3) Directorul executiv are următoarele atribuții exclusive:

a) acționează fără procură în numele asociației și reprezintă interesele acesteia în fața autorităților publice, persoanelor fizice și juridice;

b) organizează și dirijează întreaga activitate a personalului din subordine, inclusiv:

- angajează și eliberează din funcție personalul asociației, aplică măsuri de stimulare și sancțiuni disciplinare în conformitate cu legislația muncii;

- stabilește și aprobă atribuțiile funcționale ale personalului asociației;

c) emite ordine executorii pentru întregul personal al asociației;

d) poartă răspundere personală pentru activitatea asociației.

(4) Directorul executiv își exercită atribuțiile în conformitate cu prezenta lege, cu statutul, cu hotărârile adunării generale și ale consiliului asociației, cu contractul individual de muncă.

(5) Directorul executiv poate participa la ședințele consiliului asociației fără drept de vot.

(6) Directorul executiv informează în scris autoritatea de supraveghere, în termen de 7 zile lucrătoare, în cazul în care constată că:

a) asociația nu poate achita plățile legale pe care trebuie să le facă;

b) valoarea realizabilă a activelor asociației este mai mică decât suma capitalului și obligațiilor sale.

(7) În cazul în care directorul executiv nu este desemnat sau nu își poate îndeplini temporar atribuțiile, atribuțiile acestuia sînt executate de către președintele consiliului, de către un membru al consiliului sau de către un administrator împuternicit prin decizia consiliului.

Articolul 43. Comisia de cenzori

(1) Comisia de cenzori a asociației exercită controlul intern al activității asociației și se subordonează adunării generale.

(2) Comisia de cenzori este formată dintr-un număr impar de persoane, alese de adunarea generală pe un termen de 3 ani. Comisia de cenzori alege din rîndul membrilor săi președintele comisiei de cenzori și subrogă membrii retrași cu membri supleanți.

(3) Comisia de cenzori își desfășoară activitatea în baza regulamentului propriu aprobat de adunarea generală a membrilor asociației.

(4) Comisia de cenzori:

a) supune periodic controlului activitatea asociației, în conformitate cu statutul și cu regulamentul său;

b) controlează conturile, registrele, situațiile financiare și alte documente ale asociației;

c) controlează respectarea legislației, normelor de prudență financiară și regulamentelor interne ale asociației;

d) exercită alte atribuții prevăzute de regulamentul său.

(5) Comisia de cenzori efectuează controlul anual obligatoriu al activității economico-financiare a asociației după întocmirea situațiilor financiare anuale și pînă la prezentarea acestuia autorității de supraveghere. În cadrul controlului anual obligatoriu, comisia de cenzori evaluează organizarea sistemului de control intern și de administrare a riscurilor în asociație, care include cel puțin următoarele elemente aflate în strînsă corelare:

a) desfășurarea activității în condiții de eficacitate și eficiență;

b) rolul și responsabilitățile organelor de conducere;

c) activitățile de control și separare a responsabilităților, inclusiv aplicarea procedurilor de identificare în timp util a împrumuturilor a căror calitate se deteriorează și de administrare a împrumuturilor neperformante;

d) atribuțiile și competențele administratorilor asociației, ale persoanelor angajate în activități financiare în numele și în interesul asociației, inclusiv ale persoanelor desemnate pentru luarea deciziilor de acordare a împrumuturilor, pentru semnarea documentelor oficiale, ale altor persoane din cadrul asociației;

e) modul de aplicare a procedurilor de administrare a riscurilor și eficacitatea acestora;

f) furnizarea de informații credibile, relevante, complete și oportune persoanelor implicate în luarea deciziilor în cadrul asociației, autorității de supraveghere și utilizatorilor externi ai informațiilor;

g) implementarea bunelor practici de informare, comunicare și conduită în relația cu consumatorii de servicii financiare;

h) asigurarea conformității activității asociației cu cadrul legal și normele proprii;

i) activitățile de monitorizare, implementare a recomandărilor și de corectare a deficiențelor.

(6) Comisia de cenzori poate efectua controale suplimentare ale activității asociației:

a) din oficiu;

b) la cererea a cel puțin 10% din membrii asociației;

c) în temeiul hotărârii adunării generale a membrilor;

d) la cererea consiliului;

e) la cererea autorității de supraveghere.

(7) Administratorii sînt obligați să prezinte comisiei de cenzori toate documentele necesare efectuării controlului și să dea explicații verbale și în scris.

(8) Pe marginea controalelor efectuate, comisia de cenzori întocmește rapoarte, care sînt semnate de către membrii comisiei participanți la efectuarea controlului. În cazul în care un membru al comisiei de cenzori nu este de acord cu raportul, el va expune opinie separată, care se va anexa la raport.

(9) Raportul comisiei de cenzori se prezintă organelor de conducere ale asociației, autorității de supraveghere, precum și membrilor asociației la a căror cerere a fost efectuat controlul.

(10) În cazul descoperirii unor deficiențe semnificative în activitatea asociației, comisia de cenzori este obligată să solicite consiliului asociației convocarea adunării generale extraordinare a membrilor asociației și să informeze autoritatea de supraveghere.

(11) Comisia de cenzori întocmește raportul anual privind activitatea asociației, la care se anexează raportul privind controlul anual obligatoriu, și îl prezintă adunării generale anuale a membrilor asociației.

(12) Membrul comisiei de cenzori nu are dreptul să delege executarea sarcinilor din competența sa altei persoane.

(13) Adunarea generală a membrilor asociației este în drept să stabilească membrilor comisiei de cenzori un onorariu anual, precum și remunerarea pentru fiecare zi efectiv lucrată.

Capitolul VIII

CONTABILITATEA, RAPORTAREA FINANCIARĂ

ȘI AUDITUL

Articolul 44. Contabilitatea și raportarea financiară

(1) Asociația ține contabilitatea și întocmește situațiile financiare și rapoartele specifice în conformitate cu Legea contabilității, cu standardele de contabilitate, indicațiile metodice, politicile contabile și actele normative ale autorității de supraveghere.

(2) Asociația întocmește și prezintă situațiile financiare și rapoartele specifice, precum și alte informații și documente, în modul și cu periodicitatea stabilite de legislație și actele normative ale autorității de supraveghere.

(3) Adunarea generală a membrilor asociației aprobă raportul anual al directorului executiv și al consiliului doar dacă acesta este însoțit de situațiile financiare anuale ale asociației și raportul anual al comisiei de cenzori.

(4) Situațiile financiare ale asociației, la care se anexează raportul comisiei de cenzori privind controlul anual obligatoriu al activității asociației, raportul directorului executiv și raportul auditorului, se prezintă la adunarea generală anuală și autorității de supraveghere.

Articolul 45. Auditul situațiilor financiare

(1) Auditul obligatoriu al situațiilor financiare anuale se efectuează:

a) la asociațiile care dețin licență de categoria B și al căror total al bilanțului la sfârșitul perioadei de gestiune depășește 10 milioane de lei;

b) la asociația centrală.

(2) Asociația va încheia un contract de audit cu societatea de audit sau cu auditorul întreprinzător individual pentru desfășurarea activității de audit.

Capitolul IX

REGLEMENTAREA ȘI SUPRAVEGHEREA ACTIVITĂȚII

ASOCIAȚIILOR. REORGANIZAREA ȘI LICHIDAREA

ASOCIAȚIEI

Articolul 46. Reglementarea și supravegherea

activității asociațiilor

(1) Autoritatea de supraveghere este unicul organ de stat care reglementează și supraveghează activitatea asociațiilor.

(2) În scopul reglementării și supravegherii eficiente a activității asociațiilor, autoritatea de supraveghere este împuternicită să aprobe acte normative (regulamente, instrucțiuni, decizii, hotărâri), să efectueze controale asupra activității asociațiilor, să examineze rapoarte, conturi, registre și alte documente și informații, să întreprindă acțiuni și să aplice măsuri în vederea stabilizării activității asociațiilor și implementării prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aferente, să gestioneze fondul de stabilizare, precum și să îndeplinească orice alte acțiuni conform prezentei legi și legislației în vigoare.

(3) Concomitent cu normele de prudență financiară specificate la art.8, autoritatea de supraveghere poate stabili norme neprudențiale referitoare la principiile de asociere,

cerințe față de administratori, raportare și audit, în funcție de categoria licenței deținute de asociație, determină modul de atestare a directorului executiv și contabilului-șef, precum și recomandă politici operaționale privind activitatea asociației.

(4) Autoritatea de supraveghere poate exonera asociația de obligația executării uneia sau mai multor prevederi ale actelor sale normative în cazul în care aceasta face parte dintr-un plan de stabilizare financiară de lungă durată.

(5) Autoritatea de supraveghere poate solicita, iar asociațiile și asociația centrală sînt obligate să prezinte, la solicitare, documentele și informațiile necesare executării adecvate a prevederilor prezentei legi.

(5¹) În scopul realizării supravegherii, autoritatea de supraveghere poate solicita de la autorități publice și de la alte persoane să prezinte orice informații de care dispun referitoare la activitatea asociațiilor, la membrii și administratorii acestora.

[Art.46 al.(5¹) introdus prin LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23]

(6) Conducătorii și angajații autorității de supraveghere vor asigura confidențialitatea informațiilor de care au luat cunoștință în procesul exercitării funcțiilor. Informațiile menționate pot fi dezvăluite în cazurile și în limitele stabilite de legislație. Responsabilitatea pentru încălcarea acestei prevederi este stabilită în conformitate cu legislația.

Articolul 47. Reorganizarea asociației

(1) Asociația se reorganizează prin fuziune (contopire sau absorbție) sau prin dezmembrare (divizare sau separare), în temeiurile și în modul stabilite de legislație, cu acordul prealabil al autorității de supraveghere. Reorganizarea prin transformare nu este aplicabilă asociațiilor.

(2) Consiliul asociației (asociațiilor) implicate în procesul de reorganizare va elabora planul de reorganizare, care va fi aprobat de adunarea generală a membrilor asociației (asociațiilor) respective și de autoritatea de supraveghere.

Articolul 48. Lichidarea asociației

(1) Asociația se lichidează în temeiurile și în modul stabilite de legislația civilă, cu excepțiile și derogările prevăzute de prezentul articol.

(2) În afară de temeiurile stabilite de legislația civilă, asociația se lichidează în cazul în care:

a) autoritatea de supraveghere a retras licența asociației;

b) asociația nu a depus declarație de eliberare a licenței în decurs de un an de la data înregistrării de stat;

c) în decurs de 2 ani de la data înregistrării de stat sau a obținerii ultimei licențe de

activitate, asociația nu a prezentat autorității de supraveghere situații financiare sau rapoarte specifice și/sau nu a efectuat operații pe nici un cont bancar.

(3) Hotărîrea privind lichidarea benevolă a asociației se va comunica în scris autorității de supraveghere în termen de 10 zile lucrătoare de la data adoptării.

(4) Asociația este lichidată de lichidatorul (lichidatorii) numit de adunarea generală a membrilor, la care trec toate împrumuturile de conducere curentă a asociației. Autoritatea de supraveghere poate delega reprezentantul său pentru a fi numit în calitate de lichidator. Nu poate fi numită lichidator persoana care înregistrează creanțe față de asociația respectivă.

(5) Activele rămase după satisfacerea creanțelor creditorilor vor fi distribuite membrilor proporțional cotei de membru, în conformitate cu statutul asociației.

(6) În cazul constatării cel puțin a unuia din cazurile prevăzute la alin. (2) și dacă asociația nu are datorii la bugetul public național, autoritatea de supraveghere poate solicita organului înregistrării de stat inițierea din oficiu a procedurii de radiere a asociației din Registrul de stat al persoanelor juridice. După confirmarea faptului că asociația nu este fondator al unei alte persoane juridice și nu are sucursale, organul înregistrării de stat va aproba decizia privind inițierea procedurii de radiere a asociației din Registrul de stat al persoanelor juridice și va informa autoritatea de supraveghere în termen de 7 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei respective.

(7) În termen de 15 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei de inițiere a procedurii de radiere a asociației din Registrul de stat al persoanelor juridice, autoritatea de supraveghere va publica pe site-ul său oficial și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, un aviz cu privire la inițierea procedurii de radiere a asociației din Registrul de stat al persoanelor juridice. Avizul va conține și date cu privire la modalitatea și termenele de înaintare a creanțelor de către creditorii asociației ce urmează a fi radiată, inclusiv de către depunătorii de economii sau de alte persoane interesate, precum și adresa la care acestea pot fi depuse.

(8) Creanțele pot fi înaintate nu mai târziu de 2 luni de la data publicării avizului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(9) În termen de 15 zile lucrătoare de la expirarea termenului de înaintare a creanțelor, în cazul lipsei pretențiilor din partea creditorilor, inclusiv a depunătorilor de economii sau a altor persoane interesate, autoritatea de supraveghere informează despre acest fapt organul înregistrării de stat, care, în termen de 3 zile lucrătoare, adoptă din oficiu decizia de radiere a asociației din Registrul de stat al persoanelor juridice și o radiază. În cazul prezenței pretențiilor din partea creditorilor, inclusiv a depunătorilor de economii sau din partea altor persoane interesate, lichidarea și radierea asociației din Registrul de stat al persoanelor juridice se efectuează în conformitate cu condițiile generale prevăzute de legislația civilă, autoritatea de supraveghere informînd despre acest fapt organul înregistrării de stat care nu va avea dreptul să decidă din oficiu radierea asociației din Registrul de stat al persoanelor juridice.

(10) La solicitarea autorității de supraveghere, Serviciul Fiscal de Stat va prezenta informații privind lipsa restanțelor asociației față de bugetul public național.

(11) În cazul în care asociația în privința căreia a fost inițiată procedura de radiere din Registrul de stat al persoanelor juridice dispune de stampilă, organele afacerilor interne vor asigura, la solicitarea autorității de supraveghere, ridicarea și distrugerea acesteia.

(12) Activitățile întreprinse în conformitate cu prevederile alin. (6)-(11) sînt scutite de orice taxe și plăți aferente.

Capitolul X

ÎNCĂLCĂRI, SANCTIUNI ȘI MĂSURI DE STABILIZARE.

FONDUL DE STABILIZARE

[Denumirea cap.X în redacția LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23]

Articolul 49. Încălcări, sancțiuni și măsuri de stabilizare

(1) Încălcări se consideră:

a) încălcarea prevederilor prezentei legi și/sau ale actelor normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii;

b) încălcarea condițiilor și restricțiilor de licențiere sau a condițiilor și restricțiilor din actele permissive prevăzute de prezenta lege;

c) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri de stabilizare dispuse de autoritatea de supraveghere;

d) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală, inclusiv în scopul prezentării incorecte a situației financiare;

e) neraportarea, raportarea cu întârziere, admiterea încălcărilor la prezentarea situațiilor financiare și a altor rapoarte și informații sau prezentarea de informații neveridice/incomplete/contradictorii.

(2) Dacă se constată că asociația de economii și împrumut, asociația centrală și/sau administratorii asociației/asociației centrale au admis încălcări, autoritatea de supraveghere poate aplica următoarele sancțiuni:

1) avertisment în scris;

2) amendă în mărime de până la 10% din venitul din activitatea operațională a asociației (care include dobânzile, comisioanele, penalitățile, alte plăți aferente împrumuturilor acordate, precum și dobânzile aferente investițiilor financiare și alte venituri operaționale), realizat în anul precedent, sau, în cazul duratei de activitate mai mici de 1 an, din cel realizat în perioada de activitate, dar nu mai puțin de 5 000 de lei;

3) amendă aplicată administratorilor în mărime de la 1 la 10 salarii medii ale persoanei fizice sancționate, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), fiind luat în calcul salariul mediu pentru:

a) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, precedente datei la care s-a constatat fapta;

b) perioada totală lucrată în cadrul asociației de economii și împrumut, precedentă datei la care s-a constatat fapta, dacă perioada respectivă este mai mică de 12 luni;

c) ultimele 12 luni lucrate în cadrul asociației de economii și împrumut, în cazul în care raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

d) perioada totală lucrată în cadrul asociației de economii și împrumut, în cazul în care perioada respectivă este mai mică de 12 luni și raporturile de muncă au încetat înainte de data la care s-a constatat fapta;

4) suspendarea licenței;

5) retragerea licenței;

6) retragerea confirmării din funcție a administratorilor;

7) plasarea asociației sub administrare specială în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative emise de autoritatea de supraveghere în vederea executării legii.

(3) În cazul constatării încălcărilor specificate la alin.(1), precum și în cazul în care s-a înrăutățit starea financiară a asociației, autoritatea de supraveghere este în drept să aplice următoarele măsuri de stabilizare:

a) să emită prescripții privind încetarea și înlăturarea încălcărilor;

b) să interzică angajarea într-un nou tip de activitate;

c) să impună cerințe suplimentare de raportare;

d) să limiteze ori să suspende activitățile prevăzute de prezenta lege până la lichidarea încălcărilor constatate;

e) să prescrie suspendarea sau eliberarea din funcție a administratorilor și/sau să impună asociației să nu achite niciunui administrator sau angajat al asociației suplimente, prime și alte adaosuri la salariul funcției;

f) să impună asociației să nu stabilească rate ale dobânzii la împrumuturi și la depuneri de economii la un nivel care ar putea influența negativ situația financiară a asociației;

g) să interzică desfășurarea activității prin anumite sucursale și/sau să interzică constituirea sucursalelor;

h) să dispună reorganizarea prin fuziune sau dezmembrare;

i) să dispună alte măsuri.

(4) Constatarea faptelor ce constituie încălcări, aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de stabilizare se efectuează în conformitate cu Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și cu actele normative ale autorității de supraveghere. Sancțiunile pot fi aplicate concomitent cu măsurile de stabilizare sau independent de acestea.

[Art.49 în redacția LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23]

Articolul 50. Fondul de stabilizare

(1) Fondul de stabilizare se creează în scopul acordării de asistență asociațiilor prin implementarea măsurilor de stabilizare.

(2) Asociațiile care acceptă depuneri de economii sînt obligate să devină membri și să participe la constituirea fondului de stabilizare.

(3) Fondul de stabilizare este constituit, gestionat și utilizat de autoritatea de supraveghere conform actelor sale normative.

(4) Mijloacele financiare ale fondului de stabilizare se constituie din:

a) contribuțiile inițiale ale asociațiilor;

b) contribuțiile anuale ale asociațiilor;

c) contribuțiile speciale ale asociațiilor;

d) veniturile din investirea resurselor disponibile ale fondului de stabilizare;

e) mijloacele provenite din sursele Guvernului, din donații, din granturi și din asistență financiară externă.

(5) Autoritatea de supraveghere stabilește condițiile, mărimea și termenele de achitare a contribuțiilor specificate la alin.(4) lit.a)-c).

(6) Mijloacele fondului de stabilizare se direcționează în asociații, în condițiile stabilite de actele sale normative, sub formă de:

a) împrumuturi;

b) garanții;

c) răscumpărare a creanțelor din împrumuturi;

d) acordare a asistenței tehnice și de alt gen, implementare a programelor de monitorizare, educaționale și de consultanță în scopul prevenirii insolvenței sau micșorării riscului de insolvență.

Articolul 50¹. Administrarea specială

(1) Administrarea specială este un regim de administrare a asociației, instituit de către autoritatea de supraveghere în conformitate cu actele sale normative, în vederea prevenirii stării de insolvabilitate și evitării deschiderii procedurii de insolvabilitate, care presupune un complex de măsuri administrative, financiare, juridice și organizatorice ce au drept scop conservarea valorii activelor asociației, protecția depunerilor de economii ale membrilor, eliminarea deficiențelor din administrarea asociației și a patrimoniului său, încasarea creanțelor și asigurarea continuității activității asociației.

(2) Autoritatea de supraveghere are dreptul să instituie administrarea specială în cazul în care se constată cel puțin una dintre următoarele situații:

a) există riscul de imposibilitate a rambursării în termen a mai mult de 10 la sută din depunerile de economii ale membrilor asociației;

b) asociația nu se conformează prescripțiilor repetate, emise de către autoritatea de supraveghere, privind înlăturarea aceluiași încălcări ce pot cauza riscul de nerambursare în termen a depunerilor de economii ale membrilor asociației;

c) măsurile de stabilizare aplicate nu au dat rezultate;

d) administratorii asociației împiedică sistematic exercitarea atribuției de supraveghere prin tănuirea conturilor, a activelor, a registrelor, a rapoartelor, a documentelor și a informațiilor sau prin refuzul neîntemeiat de a le prezenta ori prin prezentarea eronată a acestora la solicitarea autorității de supraveghere;

e) administratorii nu asigură gestiunea asociației în conformitate cu cerințele actelor normative pe motiv de demisie a acestora (a directorului executiv și/sau a membrilor consiliului), de retragere a confirmărilor în funcție a acestora sau de urmărire penală a acestora;

f) se constată nerespectarea actelor normative, fapt ce poate afecta onorarea obligațiilor asumate și interesele membrilor asociației.

(3) Administrarea specială se instituie prin desemnarea de către autoritatea de supraveghere, prin decizie motivată, a unui administrator special. Persoanele desemnate în calitate de administrator special al asociației vor corespunde cerințelor stabilite de autoritatea de supraveghere conform actelor sale normative.

(4) Salariații autorității de supraveghere, ai asociației centrale, administratorii asociațiilor, precum și alte persoane stabilite conform actelor normative ale autorității de supraveghere pot avea calitatea de administrator special.

(5) Administrarea specială se instituie pe un termen de până la 1 an. Termenul de administrare specială poate fi prelungit doar o singură dată cu o perioadă ce nu poate depăși 1 an, decizia respectivă conținând temeiurile prelungirii termenului.

(6) Din data desemnării în funcție a administratorului special, activitatea organelor de conducere și control ale asociației se suspendă pentru întreaga perioadă a administrării speciale.

(7) Administratorul special dispune de toate competențele adunării generale a membrilor și ale organelor de conducere ale asociației respective. Cu toate acestea, administratorul special nu poate exercita aceste competențe decît cu avizul autorității de supraveghere.

(8) Prevederile legale privind obligativitatea convocării adunării generale la cererea membrilor asociației nu sînt aplicabile pe perioada administrării speciale.

(9) Administratorul special are atribuții depline de a gestiona asociația și își exercită atribuțiile în corespundere cu prezenta lege și actele normative ale autorității de supraveghere, fiind responsabil doar în fața autorității de supraveghere, care are dreptul să dea dispoziții obligatorii și recomandări în legătură cu activitatea acestuia. Administratorul special nu are dreptul să transmită exercitarea atribuțiilor sale unor persoane terțe fără acordul prealabil scris al autorității de supraveghere.

(10) Actele juridice și/sau acțiunile efectuate în numele și pe seama asociației sînt nule de drept dacă sînt săvîrșite cu încălcarea prevederilor prezentului articol și nu sînt semnate de către administratorul special.

(11) În exercitarea atribuțiilor și drepturilor sale, administratorul special poartă răspundere pentru administrarea asociației, în conformitate cu legislația. În cazul în care administratorul special nu respectă prevederile legale, nu își exercită sau exercită necorespunzător atribuțiile sale, autoritatea de supraveghere dispune, printr-o decizie motivată, destituirea acestuia din funcție și desemnarea unui alt administrator special.

(12) În cadrul administrării speciale, autoritatea de supraveghere, asociația centrală și/sau administratorul special nu pot fi responsabili de prejudiciile cauzate în legătură cu acțiunile întreprinse dacă aceste acțiuni au avut ca scop prevenirea riscului excesiv pentru stabilitatea financiară, protejarea intereselor depunătorilor de economii și ale membrilor asociației.

(13) Pe perioada suspendării împluternicirilor lor, administratorii asociației nu pot primi plăți salariale și/sau alte beneficii financiare.

(14) Autoritatea de supraveghere solicită, după caz, aplicarea unor măsuri asigurătorii cu privire la bunurile și/sau activele asociației, potrivit legii.

(15) Autoritatea de supraveghere stabilește condițiile și limitele cheltuielilor legate de administrarea specială a asociației, care se efectuează din mijloacele acesteia, inclusiv remunerația muncii administratorului special.

(16) Administratorul special desemnat prezintă autorității de supraveghere informații, explicații și rapoarte în modul stabilit de autoritatea de supraveghere, de asemenea concluzii și recomandări privind derularea măsurilor de administrare specială, inclusiv privind prelungirea termenului/încetarea administrării speciale și suspendarea/retragerea licenței.

(17) Încetarea procedurii de administrare specială a asociației se dispune printr-o decizie motivată, emisă de către autoritatea de supraveghere, atunci cînd, după caz:

a) se constată înlăturarea motivelor care au servit drept temei pentru instituirea administrării speciale conform alin. (2);

b) măsurile aplicate în cadrul administrării speciale nu au fost îndeplinite în mod corespunzător, în termenele și în condițiile stabilite, sau aplicarea acestora nu a putut conduce, în perioada pentru care au fost luate, la atingerea scopului urmărit și la înlăturarea cauzelor care le-au generat.

(18) Prin decizia de încetare a procedurii de administrare specială, autoritatea de supraveghere dispune, după caz:

- a) revocarea deciziei de instituire a administrării speciale;
- b) intentarea procedurii de insolvabilitate a asociației;
- c) lichidarea silită a asociației.

(19) Prin decizia de încetare a procedurii de administrare specială, autoritatea de supraveghere dispune revocarea administratorului special desemnat în condițiile prezentei legi și încetarea atribuțiilor acestuia.

Capitolul XI

ASOCIAȚIA CENTRALĂ

Articolul 51. Scopul și principiile activității

asociației centrale

(1) Asociația centrală are drept scop contribuirea la dezvoltarea durabilă a asociațiilor și îmbunătățirea calității serviciilor acordate de către acestea membrilor lor.

(2) Principiile de asociere a membrilor asociației centrale sînt:

a) participarea obligatorie în asociația centrală a tuturor asociațiilor care dețin licențe de activitate, eliberate în conformitate cu legislația;

b) participarea asociațiilor membre, prin reprezentanții lor, în organele de conducere și de control ale asociației centrale;

c) deținerea de către fiecare membru a unui singur vot la adunarea generală a membrilor asociației centrale;

d) prestarea de servicii doar membrilor.

(3) Activitatea asociației centrale se finanțează din următoarele surse:

a) cotele de membru;

b) veniturile obținute de la prestarea serviciilor;

- c) mijloacele financiare provenite din donații, granturi și din asistență financiară externă;
- d) dividendele societăților comerciale înființate de asociația centrală;
- e) dobânzile și alte venituri rezultate din plasarea sumelor disponibile ale asociației centrale;
- f) contribuțiile financiare anuale plătite de membri;
- g) alte surse de venituri neinterzise de legislație.

(4) Cheltuielile aferente serviciilor prestate se suportă de către asociații în baza acordului încheiat cu asociația centrală.

Articolul 52. Activitatea asociației centrale

(1) Asociația centrală care dispune de licență este în drept:

- a) să acorde asociațiilor împrumuturi și servicii aferente împrumuturilor;
- b) să accepte de la asociații investiții în fondul de lichidități și să administreze acest fond;
- c) să acorde asociațiilor asistență din fondul de lichidități în vederea menținerii lichidității acestora;
- d) să reprezinte interesele asociațiilor în relațiile cu instituțiile și organizațiile private, cu autoritățile publice, inclusiv cu instanțele judecătorești și executorii judecătorești, în conformitate cu legislația și în baza acordului încheiat cu asociația;
- e) să organizeze procesul de instruire a personalului asociațiilor;
- f) să acorde asistență metodică asociațiilor;
- g) să prezinte autorității de supraveghere, după caz, propuneri privind necesitatea aplicării măsurilor de stabilizare a asociațiilor;
- h) să investească resursele financiare disponibile;
- i) să acorde asociațiilor servicii fiduciare și de intermediere la plasarea fondurilor și rezervelor acestora în diverse instrumente financiare;
- j) să obțină resurse creditare de pe piața financiară și de la organizații internaționale;
- k) să aprobe Codul de bună conduită în sistemul asociațiilor de economii și împrumut și să stabilească procedurile operaționale unice pentru desfășurarea activității asociațiilor;
- l) să prezinte propuneri autorității de supraveghere privind perfecționarea actelor

normative ce reglementează activitatea asociațiilor;

m) să efectueze activități delegate de autoritatea de supraveghere în baza acordului respectiv;

n) să efectueze alte activități prevăzute de statut, care nu contravin legislației.

(2) Pentru satisfacerea necesităților sistemului de asociații, asociația centrală poate constitui societăți comerciale și/sau poate participa la capitalul lor social în temeiul hotărârii adunării generale a membrilor asociației centrale și acordului în scris al autorității de supraveghere.

(3) La efectuarea activităților menționate la alin.(1) și (2), asociația centrală este obligată să respecte cerințele și limitele stabilite de legislație, inclusiv de actele normative ale autorității de supraveghere.

(4) Prevederile art.7 alin.(1) și (2) se aplică asociației centrale în măsura în care nu contravin prezentului articol.

Articolul 53. Membrii asociației centrale

(1) Asociația obține calitatea de membru al asociației centrale după aprobarea cererii sale de către consiliul asociației centrale și după achitarea cotei de membru, conform statutului asociației centrale.

(2) Evidența membrilor asociației centrale se menține în registrul membrilor, ținut de consiliul asociației centrale.

(3) Membrul asociației centrale este în drept:

a) să desemneze reprezentantul său pentru participare în organele de conducere și de control ale asociației centrale;

b) să beneficieze de împrumuturi, garanții și alte servicii, oferite de asociația centrală și prevăzute în prezenta lege și în statutul asociației centrale, în modul și în condițiile stabilite de statut și de contractele încheiate cu asociația centrală;

c) să efectueze investiții în fondul de lichidități;

d) să solicite și să primească informații privind activitatea asociației centrale, să ia cunoștință de documentele acesteia, în baza prevederilor statutului și a deciziilor referitoare la păstrarea confidențialității informației;

e) să beneficieze de alte drepturi prevăzute de legislație și de statut.

(4) Membrul asociației centrale este obligat:

a) să respecte legislația, inclusiv actele normative privind asociația centrală, statutul, regulamentele interne ale acesteia;

b) să depună cota de membru și alte contribuții financiare stabilite de statut, de

deciziile organelor de conducere ale asociației centrale, de actele normative ale autorității de supraveghere.

(5) Asociația își încetează calitatea de membru al asociației centrale în caz de:

a) retragere din componența acesteia;

b) excludere - dacă asociația nu a început activitatea pentru care a fost licențiată în decurs de un an de la data deciziei privind eliberarea licenței, dacă împotriva asociației este intentat un proces de insolvență sau dacă asociația se află în proces de lichidare;

c) retragere a licenței.

(6) Mijloacele financiare ale asociației depuse în asociația centrală pentru asigurarea lichidității se restituie în modul și în condițiile stabilite de actele normative ale autorității de supraveghere.

Articolul 54. Constituirea și licențierea asociației centrale

(1) Asociația centrală se constituie prin hotărâre a adunării generale a fondatorilor.

(2) Asociația centrală este fondată de cel puțin 25 de asociații și este în drept să constituie sucursale teritoriale în vederea realizării sarcinilor statutare.

(3) Adunarea generală a fondatorilor:

a) hotărăște asupra constituirii asociației centrale;

b) aprobă statutul asociației centrale;

c) alege componența consiliului și a comisiei de cenzori;

d) stabilește persoanele împuternicite să reprezinte asociația centrală la înregistrarea acesteia;

e) soluționează alte probleme privind inițierea activității asociației centrale.

(4) Documentele de constituire ale asociației centrale și cerințele față de acestea sînt analogice celor stabilite la art.25 alin.(4) și (5) pentru asociații.

(5) În conformitate cu prezenta lege se va constitui o singură asociație centrală care va deține licență valabilă pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 55. Organele de conducere și de control

ale asociației centrale. Auditul

(1) Organele de conducere ale asociației centrale sînt:

a) adunarea generală a membrilor;

b) consiliul;

c) organul executiv.

(2) Organul de control al asociației centrale este comisia de cenzori.

(3) Competențele adunării generale, ale consiliului, comisiei de cenzori, organului executiv, precum și procedurile de activitate ale acestora sînt analogice celor stabilite la art.36-43 pentru asociații, cu particularitățile specificate în prezentul articol.

(4) Față de administratorii asociației centrale - reprezentanți ai asociațiilor - se aplică cerințele stabilite la art.12 pentru administratorii asociațiilor.

(5) Consiliul este constituit din 7 membri aleși, pe o perioadă de 5 ani, de către adunarea generală a asociației centrale din lista de candidați nominalizați de către asociațiile care dețin licență de activitate. Președintele consiliului este ales și este revocat de către consiliu.

[Art.55 al.(5) în redacția LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23]

(6) Membrii consiliului sînt independenți în activitatea lor, acționează în interesul asociației centrale și nu reprezintă interesele persoanelor, ale grupurilor de persoane sau ale instituțiilor care i-au propus. Fiecare membru al consiliului asociației centrale poate avea un număr nelimitat de mandate. Pentru exercitarea atribuțiilor lor, toți membrii consiliului sînt remunerați.

(7) Consiliul deține competența exclusivă de a numi organul executiv pe bază de concurs, de a-l revoca, precum și de a aproba regulamentul de activitate al acestuia. Hotărârile consiliului în problemele ce țin de competența sa exclusivă, conform art. 40 alin. (2), precum și cele privind alegerea președintelui consiliului, se iau cu cel puțin două treimi din numărul membrilor aleși/desemnați în funcție.

(8) Administratorii asociațiilor pot fi membri ai consiliului asociației centrale.

[Art.55 al.(8) în redacția LP214 din 20.07.23, MO287-290/03.08.23 art.504; în vigoare 03.08.23]

(9) Membri ai comisiei de cenzori pot fi administratorii asociațiilor membre sau alte persoane ce corespund criteriilor minime de eligibilitate stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(10) La propunerea comisiei de cenzori, adunarea generală aprobă auditorul asociației centrale. Unul și același auditor nu poate fi aprobat trei ani consecutiv.

(11) Societatea de audit sau auditorul întreprinzător individual va efectua auditul asociației centrale în termen de 4 luni după expirarea anului financiar și va prezenta raportul de audit organelor de conducere și de control ale asociației centrale și autorității de supraveghere în termen de 10 zile de la data întocmirii lui.

(12) Asociația centrală publică pe propria pagină web situațiile financiare, rapoartele specifice și raportul de audit în termen de 10 zile lucrătoare de la data întocmirii documentelor respective, care rămân disponibile minimum 5 ani de la data publicării lor.

Articolul 56. Statutul asociației centrale

(1) În statutul asociației centrale se vor indica date analogice celor stabilite la art.26 pentru asociații, cu excepția alin.(1) lit.e), în care se va indica denumirea asociației, numărul de identificare, sediul acesteia.

(2) În statutul asociației centrale se pot include și alte prevederi, ce nu contravin legislației, inclusiv referitoare la relațiile dintre membrii asociației centrale, dintre asociația centrală și persoanele terțe.

Capitolul XII

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 57. Dispoziții tranzitorii

(1) Licențele valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi rămân valabile până la data expirării valabilității lor, cu condiția conformării activității, operațiunilor și documentelor asociațiilor prevederilor prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere în termenul stabilit de aceasta prin act normativ, dar care nu va depăși 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi. Asociațiile care vor corespunde cerințelor pentru licențele de categoria A vor activa nelimitat în baza licențelor valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Până la aducerea activității, operațiunilor și documentelor în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale autorității de supraveghere, asociațiile vor activa în limitele teritoriale actuale și vor efectua activități permise de licența valabilă, și anume: acordarea de împrumuturi și acceptarea depunerilor de economii.

(3) Până la aducerea în conformitate cu prezenta lege, statutele și regulamentele interne ale asociațiilor se vor aplica în măsura în care nu contravin prezentei legi.

(4) Asociațiile sînt scutite de achitarea taxei pentru înregistrarea modificărilor la statutele lor, modificări impuse de prezenta lege.

Articolul 58. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2008, cu excepția art.50-56 și a prevederilor referitoare la fondul de lichidități și fondul de stabilizare, care se vor pune în aplicare la expirarea a 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

- va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

- va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va adopta actele normative necesare executării acesteia.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr.1505-XIII din 18 februarie 1998 privind asociațiile de economii și împrumut ale cetățenilor, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Marian LUPU

Nr. 139-XVI. Chișinău, 21 iunie 2007.